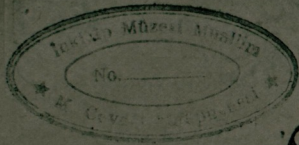

۱۰ تشرین اول ۱۹۱۸

صافی : ۶۴

اوجنی جلد

تیسکی محبوسہ

کریه جهت فردلردن تشکل ایدر . لکن فردلری بر آرایه کیریورمکه بر جهت تشکل ایدمض . جهت تشکل اتمک ایچون قورقو برنه حساسات ، حافطه نفس برنه فدا کارتی ، اشتها برنه اسماک ، خودبینیک برنه غیربینیکدن عبارت غای و اجنبی راطبلرله فردلر بربرنه باغلانالی . فردلری بالکیز عضوی ساقلمرله تابع اولان بر جهت موجود اولماز . عضوی ساقلمر بزی افرادده سوق اییدلر . افراد حالی اجتماع منافی در . جهت وار اولوق ایچون فردلرک عضوتلردن بر شی غایب اتملری و دین ، اخلاق ، ذوق ، حقوق ... کی راطبلرله باغلانالی لازمدر . بر راطبلرله کیمشای منشیای جیندر . اگر بو راطبلرله اولسه ایدر ، خلقه خودبین و منفعت دوشگون اولان فردلر جهت تشکل ایدمضدی . اخلاق ، دین کی ، اجتماعی راطبلرله اک قوتلرلردن بری در . بر فرد نقادار اخلاقله شریسه دیگر فردلره اوقادار متساند اولور . اخلاق دیک ، متقابل ، فدا کارتی ، متقابل محبت دیکدر . بزه بو اخلاق ویرن محبتدر . جهت حیانتک عضو غمز اوزرینه یاپدنی جیرو تصدیقدر ، اگر بوجیر و تضییق اولسه ایدر برنفسه زک اغواسته قابلیت ، حیوانلرکی بالکیز عضوی حیانتلره یاشاردق . حال بوکه جهت حیاتی بزی باشی پوش بر اقایور ، دیگر فردلر و شیلرله اولان مناسبتلرمنده مجبور بر طاقم قاعدلری طایفه آلیشدر بریور . جهت بزی قوتلاری ، افکار عمومی سیاهه . بر تضییق اییدور . بر جهتک بو اخلاق محیطی ایچنده یاشامقله اخلاقله شیدور . یعنی اخلاق اعتیادلر قازانیور . بو اعتیادلر زمان ایله طبیی ساقلمر قوت و طویعیی آلیور . آرتق اخلاق وظیفه لرمنی سیرجیزه و اعتیادلرمنک سوبله زحمتمسجزه ، حتی خط ایله ، نمونیت ایله یاپوز . اخلاق بزم ایچون آرتق بر طبیعت نایه آلیورده اخلاقسزلی الی برغل وحرکت حاله کیریور . ایشته ، اخلاقک منشای جهت در غایبی بته جهتدر . افرادجیلر اخلاقک منشای فردهه آرامله اخلاق ایضاح ایدیلرمن بر شکله صوقیورلر ...

اسماعیل صفی
دارالفنون مدرساتیون

فکر حیات

قصیده شهری

تاریخ ایچمنی تفریاندن : ۵ - عمری : خلیل ادم
۱۶ - لومه ، ۱۵۰ - صغیفه - استانبول ۱۳۴۵
تاریخ عثمانی ایچمنک بر ایکی سندن بری تشریفه یاشلادی بو توغرافیلر سلسله سی ، هر اعتبار ایله تریکه شایان بر کوچولمه ساعی نمونه سی کوسته بریور . ملی تاریخونک هر شعبه سی حقدنک تدقیق لک هنوز چوق ابتدائی بر صفه ده بولوندی میاندله ایکی بر بدن بره عمومی بر تورکیا خود عثمانی تاریخی وجود کتیرمک ، باحاشه علمی بر ایچمن ایچون ، غایب

اهمیت و برضلر . افرادجیلر مفعوره ک دشمنی در . فردلرک سربستیمه مانع اولان هر عنعنای تنقید ورد اتمک افرادجیلر ایچون طبیی در . اولر ایچون یگانه مفعوره نفسدر . شیدمده یقادر برده افرادجیلرک یاپمیری حنن تشکرلرده کورلوی . قادیلر حریتلری استعجال ایچون انفرادی مجامعه لره کیرییدیلر . سقیم عادلرته مجرم استیکاری کی اجتماعی راطبلرله ده قیرمه یه جایشدیلر . قفس ، چارشاف ، تستر ... کی عادلرک حکمتی بالکیز فردلرک منفعتی نقطه سندن حساب اییدیلر ... مشروطیت انقلابندن سوکرا عملکننده اجتماعی بر اقبال وجوده کتیرمک ایسته یلرده بو اجتماعی غایبی تأمین ایچون انفرادی قوتلره مراجعت استیلر . آوروپایه علوصنایع تحصیل ایچون طلبه کوندریلر . معارف اصلاحاننده تدریسات ایشلری هر زمان وهر فرصته تریه ایشلرته تقدیم اتمه من ، مکتبلرک حیات و سغانتلردن زیاده اصول پروگراملری اصلاحه جایلشامرده بته بو اندیشه کی محسولدر [۱] . حال بوکه قادیلر حیاتی پرقاچ قادیلرک جرانیله دیکشمن . اجتماعی اقبال ، فردلرک علینده ، روخنه آیری آیری وجوده کلن بر ترقیک اثری اولماز ، سناییده انقلاب ، ماهر صنعتکارلر پیشدیرمکه وجوده کلتم . تریه ده تجدید ، دسرلرک و اصول تدریس لک علی الاطلاق نتیجه سی اولماز . بو تحوللر اول ملنک اجتماعی بیهمنه ، اقتصادی منظمونه من تریوی مفعوره رسنه عاظم داهای اساسی سبیلردن ایلری کلیر . افرادجیلر اجتماعی اصلاحاتک میدای فردی و فکری اصلاحات ظن اییدیلور . جمعیتی جهت اولرک دکل ، مستقل فردلرک یاقونی کی دوشونیورلر . وبعینک قییمتی فردلرک انفرادی قوتندن چیقارمه یه جایلیشیلور . حال بوکه جهت قوتی فردلرک انفرادی قوتلرینه رجاع ایدیلرمن . فردلرک تدقیق بو حکمتی اثبات ایدر . فردلرک روخنه قوتلر ، وروی بر مخلوقدر . فردلرک روخنه قوتلر ، اشتها ، حافطه نفس ، شهوت ... کی انسیافلر وادرد . بونلرک وظیفه سی فردی محافظه در . بو انسیافلرمن آراسته ده عدالت ، انصاف ، فدا کارتی ... کی اخلاقه بکیز بر شی یوقدر . انسان خلقه عدالتی ، انصافی ، فدا کار دکلدر . بو خواری دودغدندن سوکرا آلمشدر . اخلاق بزی قورقویه دکل ، جسارته ، حافطه نفسه دکل ، فدا کارلره ، اشتها یه دکل ، اسماکه دعوت ایدر . بو اعتبار ایله اخلاق فردلرک طبیعتیه معیار بر قوتدر . اخلاقک منشای فرد اولماز . بو منشای انسانک حیوانی طبیعتی خارجنده بر قوتندن کیریور . بر قوت ، جهتدر [۱] . بو سوزلردن آوروپایه طلبه کوندریمک ، صنایع تحصیل ایدیرمک ، تدریساتی اصلاح اتمک کی تشکرلرک چوچولمه علینده اولرمن آکلاشیلماستین ... یز بو تشکرلری دکل ، بلکه الزم و مفید اولان بو تقدیملره ویریلن پاکیش وحقسز قیملری تنقید ایدیلورم ...

عینی جهت داخلنده عینی وظیفه ک تلفیقی مسلکدن مسلک ، محیطدن محیطه دیکشیر : بر تجارتلره بر معلک مسلکی وظیفه لر آراسته فرق وادرد . خلاصه ، اخلاق زمان ، مکان ، تاریخ و محیط قیولرندن آزاده اولرک دوشونمک اخلاقک طبیعتیه مخالفدر . بویه دوشونمکلر فلسفه ایچون موضوع اولسه یله اخلاقک صیرت حقیقی ایچون قییمتی اولماز . بر اخلاقی اثر قوتلر و منطق قوتله اداره اتمک ایسته دیکمز تقدیرده بو حادثلر کندی قوتلرلرک اثرن تعقیب ایدم جکلر ، فقط هیچ بر وجهه بزم فکرمه نایع اولمایا یقینلدر . اوناک ایچون « اخلاق باقی ، اخلاق یاراتق » اندیشه سی هر شیدن اول « موجود اخلاق طایع و منطق قوتله اداره اتمک » سیاسته منجر اولور . « اخلاق بزم دیکمز و آرزوملر حیاتده موجود بر قوتدر » دیکمک « بزم » اخلاقک مقدراتی هیچ بر صورتلره تعظیم ایدمه یز ! نتیجه سی چیقاق . دوشرو اولماز . چونکه مداخله لمرک عفا تمک محکوم اولماسی ، اخلاق اصلاح و مداخله قبول اتمه سندن دکل ، بو اصلاح و مداخله لمرک اخلاقک طبیعت ، حیانته اویاستلندندر . بوقسه صنعت ، حقوق ، افتصاد ... کی اخلاق ده اصلاح قبول ایدر . آلیوررکه اصلاح اتمک بولی بیلم . بویولی بزه کوستورن اخلاقک طبیعت و تکللی تدقیق ایدن بر علمدر . اجتماعاتک اخلاقیات شعبه سی بو وظیفه ی درعه ده ایدر .

اخلاق بر طاقم معین سبیلره و قانونلره تابع اولای بزم اخلاق خصوصتدک آزاده جزییه منی ایشلر اتمه یور ، بالکس ممکن قیلور . اگر اخلاق هیچ بر قوتلره تابع اولماسایدی ، موهوم بر قوت کی اونی ادارا اتمک امکان و اقتدارنی ایدماده مزلد ... حال بوکه علم اخلاق حادثلری و قوتلری تعین اتمکله اخلاق اوزرندک نفوسمنده آرتیرمش اولیور . علمک پردیکی بو نفوذ و آمریت ، سیاستی نفسی وخیالی بر فلسفه یه استناد ایدیرن انقلابلرده یوق . اخلاق عقل و منطق زاده سی فرض ایدر بر فیلسوف ، اخلاقی اداره خصوصتدک اقتدارنی صفرا ایدیرمش دیکدر ... شوقندیرجه فکر جیلرک اخلاقی بحرآنزه دوعریند دوعر ، به تأثیری اولماز ...

افرادجیلره کوره دین ، اخلاق ، صنعت ، اقتصاد کی اجتماعی احتیافلرک میدای فرددر . فرد روی احتیاجلری بو مؤسسه لر ی وجوده کیریور . مثلا فرددی قورقو انسیاق دینی ، حرصی انسیاق اقتصادی ، منفعت انسیاق اخلاقی یاراشددر . جهت فردلرک تکللی ایچون خارجی و بیخاشیک بر اولساملدر . مادامک اجتماعی مؤسسه لره منشای فرددر ، اوخاله اجتماعی اصلاحاتک ، مدایه ده فرد اولی لازم کلیر . « اجتماعی اصلاحات فردی اصلاحات ایله باطلدق » افرادجیلرک مسدوری در . بونلک ایچون فردک عصری و مادی انکشافلری افرادجیلرک سیاستده داخلدر . بناء علیه طبیعیات ، ریاضیات و فنیات کی ذکابی ، فردی قابلیتری انکشاف ایدیرن دسرلره

تهنگانی بر حرکت کرد. چونکه بویه بر اثر، نفوذ
اعتنا ایله یازیلیرسه یازیلینسی، مطلقا بر چوق
یا کسبایقلا و ا کسبایقلا دولو اولاجقدر. بونک
برینه یازجه چاره جدی تدقیق ایتوا ایدیه جک
مجموعه لر، صوکر ا آری آری مونوغرافیلر، یاخود
- اورولده علمی هیئتک ا کتیا یاقدقاری کی -
مثلا بزداس یاخود ارنی ... الخ مورخینک بزه
عائد یازجه لر ی طوبایق سلسله لر وجوده کتیرمک
ال معقول بر حرکت کرد. بر عثمائی ایتیمی بو یکی
مونوغرافیلر سلسله سنی نشره باشماقله، بو معقول
طریق التزام ایتدیکی کوسه ریبورک، بر بولور
حرکتی هر نقطه نظر دن آلفاشلامی بر وظیفه عد
ایده ر. بوندن بدی سکر ا اول، عثم سکان جلدک
بر عثمائی تاریخی وجوده کتیرمک مسئله سی مطبوعانه
موضوع بحث اولورکن، بونک آدمک دکل، حتی فوجه
بر هیئتک یله شیدیک بویه بر ایشه کتیریه میجکی
بویه بر تشنیک مطلقا کولونچ تیجه لر ورمه جکی
سویله شدک. یالکز تاریخ متخصصلری دکل عقل
باشنده هرکس ایچون بر بده ات ایدیلیر جک
اولان بو مطالعه یه قاری هیچ بر طرفدن جدی
و علمی بر اعتراض پوکسه دی. تاریخ عثمائی ایتیمک
بر قاج سنده بویه مونوغرافیلر نشریه قوت
ویرمسی، اولانده سنده یازجه تجربه سن صوکر،
بو قناعتده قرار قیلدینی کوسه ریبور.

سلجوقیلر دورنده آناتولونک مهم مرکز لر دن
برنی تشکیل ایدن قیصریه ده کی تورک مایه سن دن
باحث اولان بو کوچوک قط قیمنی اثر، اسسک
بردن برهظن ایتدیرمک کی، نه سمنت تاریخه عائد
بر تتبع محصورلر، نه ده قیصریه شهریه عائد بر
تاریخیه؛ فاضل مؤلفی، آناتولی سلجوقیلری
وطولافلوکی تاریخک بعض صفحه لر ی تنور یارون،
قیصریه ده کی بنارک کتایه لر ی تاریخا تدقیق ایدیرک
بو قیمنی اثری وجوده کتیرمک. تورک تاریخک
بری یك زیاده علاقه دار ایدن بو قیمنک شیدیه
قدر ناضل مهم قالدینی، حتی بو خصوصیه ده
باشلیجه ماخذلرک آرنلی و بر چوق جهتله کما
تیسرلکی بیله لر، کوسه ریبور ی عثم دن دولای
مؤلفه قاری بونک تشکرلر بوجلدیلر. ا کر خلیل
ادهم یك سیواس، قونیه ... الخ کی سلجوقیلر زمانده کی
دیگر بونوک آناتولی شهرلری حفته ده بو ماهینه
برز مونوغرافی وجوده کتیرمک اولور لسه، بو
مساعینک، عثمانیلر دن اولکی آناتولی تاریخک
تنوری خصوصیه بونوک یاردی اولاجقدر.

اثر، بو خصوصیه کونون مؤخر غریب اثرلری
کبی، معین بر اصول داتر سنده ترتیب ایدیلر
اولا اثرک ماهیتی و «قیصریه» به عائد جغرافی
و تاریخی ایضاحاتی قصه جه ایتوا ایدن اوفاق بر
مقدمه دن صوکر، موجود کتایه لر، تقویمی برصیرا
تعقیب ایدیلرک بربرر ذکر و کافی درجه ده ایضاح
ایدیلور. اک صوکر اده اونوجیه بر ییلوغرافی
جدولیه، اثرده اسملری کچن رجاک و بلا دوماضمک

الیه ترتیبیه مدقانه وجوده کتیرلش ایکی فهرستی
و متن خارج آنی اوجه وار. مع مافی بولوحه لرک؛
مع الأسف اثرک قیمت و ایتیمه متناسب برطبمه مظهر
اولامادقاری بردن بره کوزه چاریمده ممکن
دکل. ییلوغرافی قسمی سویله برکوزدن کچیریلجه،
خلیل بکک، موضوعه داتر باشلیجه «تیمارلر دن
هیچ برنی امال ایتدیه کی کورولور؛ روم،
ارمنی، کورسی، مورخینک اثرلرینه قدر بونون متبیلر
تدقیق ایدلش، سلجوقیلره عائد باشلیجه شرق
متبیلرینه قدر مدقانه بر صورتده استفاده اولونمیش.
یالکز خوارزم مشاهیر حفته «نسوی» نک اثریه
اکتیا ایدیلیرک «جونی» نک «تاریخ جهانکشا» سته
مراجعت ایدیلرک لازم کتیردی. برده، هیچ
بر اصل و اساسی اولمایان عتیدات قیلندن بعض زوایتره
- ولو نقل صورتیه اولسون - بویه علمی بر اثرده
تصادف اولونمایدی؛ مثلا «مازاق» اسسک،
قایدوکیالیرک جدی عد ایدیلن «موزوخ» دن
ماخوذ اولدینی قونلی بر روایت اولدینی حالده،
«بو اسک تورکجه آوی بر قوش معنانه اولان
باسقون کلدیکی» تاریخی ولسانی هیچ بر منبت
دلله اسناد ایتدیرک - حتی بر فرضیه دکل، تاریخی
بر حقیقت شکنده - سویله ی برینک بو عدی
مطالعوی بویه بر اثرده نه ذکر ایدیلور،
آکلامادق. هیچ بر علمی اساسه اسناد ایتدین
بو جنس روایتلر، جدا علمی بر ماهیتی حائر اثره
- حتی تنقید ایدیلرک شرطیه یله - آلتقی جائز دکل
ایکن، خلیل بکک بونی بلا تنقید کتایه دوج
ایدیرمسی حیره شایندر.

اثرک علمی قیمته هیچ بر خلل ویرمیه جکی
طبیعی اولان شو بر قاج کوچوک ملاحظه سن صوکر،
کتایی مطالعه اسنادده کوزمه چاربان بعض جهنر
حفته سویله سنی فائده بولدنیم بعض ایضاحاتی
قیصه عرض ایدم:

ص ۶۸. - [«الدنیا والدین» ایله حرب
اولان لیلر دخی بیه مطلق حکمدارلره مخصوص
اولوب حالوکه اک بونوک دجال ایچون، ولخان دان
حکمداری، منسوب اولسونلر، همان اکثیت اولور
«الدوله والدین» ترکیبی جای ایدی. اساعیل
غالب یك مرحومک «تقوم مسکوکات سلجوقیه» ده
وردیکی ایضاحانه کوره، آناتولی سلجوقیلرینه
«کیخسرو اول» دن باشلایق، سلاطینک لیلرینه
- ایران و عراق سلجوقیلرینه اولدینی کی - «وین» دن
اول برده «عنای» لغتی علاوه ایدیلر؛ مثلا
بو حکمدارک عنوانی «غیاث الدنیا والدین» ایدی
[تقوم مسکوکات سلجوقیه، ص ۲۱]. بو «دنیا»
و «وین» تبیلرینک سلاطین لیلرینه استعمالی حفته
الک ای معلوماتی «نظام الملک» وریور. اوکا کوره:
بونکلر اسکیدن سلاطین لیلرینه هیچ اوللایلمادی.
ایته، عباس خلیفه سی یفتدی باصرا» سلجوقی حکمداری
«ملککاش» «مزال الدنیا والدین» عنایت ورمک
صورتیه بو عنعنای احداث ایتدی؛ اولدن صوکر

«سلطان برکاکور» «رکن الدنیا والدین» لغتی،
کدک «مخود» «ناصر الدنیا والدین»، «اساعیل»
«عینی الدنیا والدین»، «عبد» «غیاث الدنیا والدین»
لغتی ایدیلر. دها صوکرلری بو لقب عیراتده
حکمدارلرک زوج لیرنه و اوغلر لیرنه شعیل اولوندی.
شیدیه، غریبدرک هنوز پیدای نژاک ایش
بر تورک یاخود بر غلام، حکومتیک تورلوشکات
چقار و حسابات دینیه اعتبارلده یك ضعیف بر
حاله بولورلور. «معین الدین» یاخود «تاج الدین»
کی لیلر آلفده ر [اسیاسنامه، فرق برنی سبت].

ص ۸۱. - [مغول بونانی اسیرلر
جوافلری مانتیق چکمه تعیین ایتدی. خلیل
ادهم یك عین صحیفه ده کی برنوله ده «جوافلرک»
«یلاسوش»، قزرا کوهی» معنانه کلهجکی،
هیچ بر منبع تصریح ایتدیرک، بر احتیال اولتی اوزره
ایلی سوریور. بر یو بکک «جونی: جولکی»
کله سنک جوی اولتی اوزره تانی ایتک کتیرمک. بر.
معلوم اولدینی اوزره «جولکی» لر، قره خایلر
اوروسنک قسم اساسینی تشکیل ایدن برقیله درک،
الزده کی با معلوم تاریخی و یقله ملککاشک سرقندن
خراسانه عودتی متعاقب بونلرک - سلطانک کدیلرینه
رعایت ایتوب صیاف ورمه دیکندن دولای عصبان
ایندیکاری کوسه ریبور [مثلا «ابن الاثیر» ص ۱۰۹].
«نظام الملک» دمسایتمانه سنده بونادنه حصارک
اسایندن اوزون اوزون بحث ایدر [بوسمله حفته
مفصل معلومات ایچون «آناتولیه تورک مدنی»
عنوانی مقاله منزه بافکر، ملی تبیلر مجموعه سی،
ص ۵، ص ۲۰۷ نوت]. مونوغراموراء الیوری
استیلا ایندیکاری زمان اولورک اوردوسنه التناق
ایتلری ضروری اولان بو «جولکی» نکلر، بونقارده
«جوالی» کله سیله افاده ایدلک ایستینلر زمره
اولدینی، هر حالده یك عید و قوتسز بر احتیال سایلاماز.
ص ۱۱۱. - [اولیا چلی «شیخ واحده الدین

کرماتی» نکل ۹۷ تاریخده وفات ایدیرک سلطان
ارتنامدرسی فرینده مدفون اولدینی بیان ایدیلور.
نقده شیخ مشاهیرک تجربه حالی مندرج ایدیه
تاریخ وفات و مدنی کوسه ریبور. اولیا چلیتک
ویردیکی تاریخده بر سو اولتی لازم کایر. «دولتاشه ک
ویردیکی معلومات کوره، «شیخ واحده الدین کرماتی»،
«شهاب الدین اوجقن عمر سیروردی» کی مریبیدر؛
حالوکه نقضه کوره «رکن الدین سنجایی» نکل،
اوده «قطب الدین اهری» نکل، اوده «ابوالنجیب»
سیروردی کی مریب اولوب «عینی الدین عجب»
و «میسین نیرزی» ایله مصاحبه ایتدیر «دولتاشه»
او حد کرماتی نکل:

واحد دمدل میرنی امادل کو
عمر یستک راهمیری منزل کو
چاندزی لاف زهد و طامات
هتا دودو جله داشی حامل کو
رباعی سی ذکر ایدیرک دها یوکی رباعیاتی اولدینی،
و «نصیر موسی» نامنه «دنامه» ی قیلاز «جامع

شِقَر

وصیت

مقدر ددکسه بر کوئی قاووشق
سودیکم طول قالدین بیری یاشنده ،
حزین تورکیلره بی آتارک
هر صباح آغلاسین بیکار باشنده ...

روح یاش اوجنده کادرک دله
یاشندن آریلار بر آدمیله ،
حسرتک وبردیکی بر عذاب الیه
کدرل چاتسین قوصال قاشنده .
ایلرک سونجی نسته کرک ؟
روحی ایسترسه اگر دیکلهک
یابامک یاندینی بره کیدهک
صاجی داقیشین مزار طاشنده ...!

دورانہ دار...

کنجلیکمک ایلمک کلی
آچیلیرک بر یارده
نیاز اوردن بللی
پک سودم یارده ،
بو کون قالدیم کنارده
اسکی بر پوت قدر لال ،
چونکه سوندی مزارده
طابندیم بر خیال ..
کزدم روح بوش ، ئول ،
آده عصا ، داغلرده .
کزدم اوزاق بر چوئی
فریادلم روز کارده .
قوردرل ، قوشلر قزارده
آرتق بندن ای هلال ،
بیلم هانکی دیارده
بکا موعود او خیال ..

بو مهتابه ئورتولو
بر آفتابدی حصارده ،
آه او آفتاب نه تورلر
بوشمشدک بوقرده .
چیت بوقدکی که جوارده
هیچقیراق او نهال
غروب ایتی ، بخارده
صولا کی بر خیال ...

ایده رک بقعه دهن اولوغشدر . ای محمدالبطال ایسه
آناطولی به ایلمک کابن عجمه دین ماینده بولونشدر .
بومقاملری قیصریه ده کورمه دک . محمدالحنفیه حقه ده کی
بر چوق منقبره تاشرفی تورکستانه چین حدودلرینه
قدر بوتون تورکلر آراسنده شایع بولوندی جهله ،
قیصریه ده اوکا عاندی سربله تن محسکه ده منقبیه
برماهی حائر اولاجنی طبعیدر . «بطال غازی» به
«طنه» «طری» ناک ووردیکی معلومه کوره ، عجمی ۱۲۲۰
شبه اولان «عبده البطال» اسمنده تاریخی بر
شخصیت بیلیورز . خلیل ادهم بکک بوکا «ای
محمدالبطال» اسمی ورمسی یاکلیشدر . بو تاریخی
شخصیتک اطرافنده داهایک اسکی زمانلاردن بری
برنوک منقبیه تنشکل اتشدرکه ، مختلف ناملارخارده
یازلش منظوم ومنثور برچوق «بطال نامه» له حتی
«مطبوع» مناقب غزوات سید بطال» لر ایسته بو
مشهور منقبیه تنشکل اتشادر . مؤخر اکلن مورخلر
بومنبیه آریخ الیه قاریشدر اراق ، «سیدبطال» ک
«ابو محمد جعفر بن سلطان حسین بن ربیع بن عباس
الهاشمی» نامنده اولدینی ، ملاطیه ده دودغینی ، اون
عصر اول یاشادیغی ادعاغشدر در منقبیه سوی «ای محمدالبطال»
ایله تاریخی «عبده البطال» ی بربرله قاریشدر برماهی ،
«جنانی» ، «مزاول» طرفندن یایلان بوخاندن خلیل ادهم
بکک ده دور تولا مدینی کوسته بریور . «بطال غازی» حقه ده
«فله شیرک» کک مهم تدقیقاتی اولدینی کی ، «آنه» ده
بو منقبیه آلتاچی به ترجمه اغشدر . «وزورغوشنگ» کک
۱۹۱۳ ده لایزینده نشر اولونان مهم بر رساله سی ده
بوخصوصه شایان استفاده در . «اولیا چلی» ده ده
«منقبیه داتر برچوق معلومه تصادف اولونور .
مع مایه حیرت شایان اولان شی . تورکستان قریقه ده
«بطال غازی» حقه ده برطاق منقبیه کک موجودی ،
«آی سو» شهرنده اونک مزارنه حال تصادف
اولوناقشدر . اوراده کک منقبیه کورده «بطال غازی» ،
محمدالحنفیه کک دردیجی نیبرمی اولوب «امام عبدالر
جن غازی» (اسیله معروفدرل تاریخ سیرای دن نقل ا .
خلیل ادهم بکک کوجوک فقط چوق قیمتی
آرنده کوزمزه چاربان جهتلر ایسته بولردن عبارتدرکه ،
اثرک هیئت عمومی سی اعتباریله ، بویه بر قاجار اهیتمس
یا کلایش ویا اکیسکه تصادف اولوناقیله ، اونک
اهیتی زهره ج تقیص ایدم . بز ، اثرک اهیتی
دوشوندیکدن رایجون نه قدر اهیتسز اولورسه
اولسون کوزمزه چاربان بر قاجار نقطه ی ایضاح
و تئوریدن کندیزی آلاماق . اوزون ودقنی
بر سبک محصور اولان بو قیمتی مونوغرافیه
آناطولی ساجوقیلری تاریخی تنور ایتدیکندن
دولای فاضل مؤلفی بویه بر اثرک نشرینه وساطتندن
دولای ده تاریخ عثمانی اتجنی حرارتله تبریک ایدرز .
علم نامه برطاق شاولان تالفلرک ، تنقید نامته مجنونانه
سوکوتیلرک حاکم اولدینی بر دورده ، بویه جدی
بر اثرک اتشکاری ، بوش لافیدرلرک علم و فضیلت
ادعاسنه قافیشانلر مادی انتباه اولور امیدونمسته بز .

کوربلی زاده محمد قُور

دارالفنون «تورک ادبیات تاریخی» مدرسی

وترجیع صاحب مشهور «اوحدی مراغی» ناک اونک
مهریدی اولوب ۶۹۷ ده استهانه ده وفات ایتدیکنی
یازیورسده «اوحد کرمانی» ناک زرده وهانکی
سنه ده تولدیکنی ذکر ایتور . «بنه» دولتشاه ،
«شهاب الدین سهروردی» مریزلندن مشهورشاعر
«فخرالدین عراقی» الیه «امیر سید حسینی» ناک ده
اوحدکرمانی» الیه آقارداش اولدینی و بر سنه
بولنرک اوجنکده «کرمانده» «شیخ اوحد کرمانی»
حاقاقلنده برلشدکارنی یازیور . «لغات» صاحب
شیخ عراقی ۷۰۹ ده وفات ایتدیک کی «سید
حسینی» ده ۷۱۹ ده مراده وفات اغشدر . «بنه
نفحات» «شیخ اوحد کرمانک شهاب الدین سهروردی
ایله معاصر اولدینی ده قید ایدیلور .

ایشته «اوحدکرمانی» ایستریذنی عصرک ایلمک
نصفه ده ئولن «شهاب الدین سهروردی» ناک ، ایست
مشهور «ابوالنجیب سهروردی» ناک - بالواسطه -
مهریدی اولسون ، هر ایکی صورته ده شهاب الدین
سهروردی الیه معاصر اولدینی ، شیخ عراقی ، امیر
حسینی ، شمس تبریزی کی ذوات الیه ملاقده
بولوندی آکاشیلور . بو اعتبار الیه اولیا چلیتک
ذکر ایتدیک تاریخی هر حاله بر آز داهایلری
آلتی زروی صریح بر صورته تبیین ائکده در .
مناقب کتابلری حضرت مولانا کده شامده «اوحد
کرمانی» الیه ملاقاتی ذکر ایدرلر .

ص ۱۱۲ . — [ایش تورک تواریخ ده طبع ک دیو
غلط یازقداری ذکر یسین ایدن مرحوم ارشادر . معنی سی
نوادنی تبطله بولورور مقوله سیدر] . بو عیاره ده کی
«نوادلی» ناک صریح بر سورده آکاشیلادینی
نه منته نه ده حاشیه ده بوکا داتر بر ایضاح ویا
تصحیح بولونمستندن استنباط ایدیلر . حالیکه
بو غایت صریح بر یاکلیشدر : «عالی» ناک کوجوک
آرنده «نوادلی» طریقه یازیلان شی «نوادلی»
یعنی «چنانچه» دن باشقا برشی دکدرلر .

ص ۱۱۸ . — «برهان الدین ترمذی» ناک
قیصریه ده وفات ایتدیک مولوی درویشلری طرفندن
یازیلان مناقب کتابلر ده صریح برصورته مذکورده .
بو خصوصه «شانی محمد پاشا» تاریخی و «نفحات
ترجمه سی» ، «دولتشاه تذکره سی» کی زمان وعل
تغیرلری ائجباریه «ایلمک الدن منیر» صیراسنده
صاییلان مآخذله مراجعت ایدیلرکی حاله ، مثلا
«سپهسالار رساله سی» کی مولویک تارخیک التاسکی
وموقوف منبعلرینه مراجعت ایدیلر می غریبدر .
«افلاک» ناک ، «نواب ترجمه سی» ناک ، سپهسالار
رساله سنک بو خصوصه کک افاده لری دیگر منبعلردن
داهای فضل اعطاده شایاندر .

ص ۱۲۱ . — [بولردن باشقا یاقوت معجم
البلدانه قیصریه ده محمدالحنفیه بن علی ابن ابی طالبک
عبدس الیه ای محمدالبطالک جامی اولدینی سولیلور .
بونی کرک «کتاب چلی» «جهان نامه» کرک «اولیاجلی»
سیاحتنامه سنده مان عیله تکرار ایدیلورلر .
محمدالحنفیه ۸۱ سنه سنده مدینه منوره ده انحال